

PREI

Miesięc
1350 Mk
domu 1
syłka v
w inny
Mk. Z
dopl.

Ceni 5

numeru UU 1911.

Konto czekowe P. K. O.
140.561.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty pocztowej.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry wynosi:
Zwyczajnie za tekstem 40 Mk.
Nadzwyczajnie 120 Mk. Nekrologia
100 Mk. Na pierwszej kolumnie
250 Mk. Przed kroniką 180 Mk.
Po kronice i komunikaty 160
Mk. Drobne ogłoszenia, za ka-
żdy wyraz 20 Mk. w rubryce:
Kupno i sprzedaż, małżeń-
sne i korespondencja wy-
watna za każdy wyraz 30 Mk.
Paski na kolumnach tekstowych
po 160 Mk. za wiersz milime-
try, szerokość 80 milim.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej.

Ogłoszenia zagranicnie o 100% drożej.

R LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

REDAKCJA przy ulicy Ossolińskich l. 15. ADMINISTRACJA przy ulicy Chorążczyzny l. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6 rano do 7 wieczór. — Adres dla telegr. „Kurjer“ Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19.

W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień“ ul. Widok 19., oraz Adm. „Gazety Lud.“ ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Zamęt gospodarczy w Europie.

Długi amerykańskie -- angielskie -- odszkodowania.

Złudzenia.

Niesmak, wywołany londyńskim rozbiem, trwa. Wprawdzie obie strony zapewniły nas, że o zerwaniu nie ma mowy, — uczynił to p. Poincaré w wywiadzie z dziennikarzami francuskimi, ze strony Anglii stwierdziła to uroczystie agencja Reutersa. — opinia świata jest inna i niepowodzenie konferencji uważane jest za krach koalicji, za początek nowych zamierzeń.

Znaną jest rzeczą, że konferencje służą czasem do zakrycia właściwych planów, do zyskania na czasie, zanim plany pewnie nie dojrzeją, nie skryształizują się, do ludzenia i zwodzenia, a przez to i wiązania przeciwników. Konferencja londyńska była jedną z takich, z tem zastrzeżeniem, że odsłoniła wręcz wrogię stanowisko Anglii wobec Francji.

Nie wchodząc nawet w motywy i plany Lloyda George'a, polityką Anglii kierowała nie wyrozumowana, zgoła paniczna trwoga przed hegemonią francuską w Europie, zgoła nawet przed „kolonizacją“ Europy przez Francję. Te trwogę wyzyskiwał umiejętnie i podniecał Lloyd George. Na tem podłożu wyrastały żądania rozbiorzenia, ewakuacji lewego brzegu Renu itd. Nawet żądanie odszkodowań interpretowane było jako chęć hegemonii. „Reparations or domination?“ — pytał „Observer“.

Było to powolne przygotowywanie opinii do nowych kombinacji politycznych, zapowiadanych zarówno przez premiera, jak i przez prasę z nim sympatyzującą od dawna. „Deutsche Zeitung“ uważa konferencję za zwrotny punkt w polityce Anglii, zaś „Deutsche Allg. Ztg.“ uważa, że polityka niemiecka dążyć musi do najściślejszego kontaktu z Londynem, który jest dla Niemiec jedynym oparciem. Cziczerin w wywiadzie z korespondentem „Observera“ stwierdza, że współpraca technicznych sił niemieckich i angielskiego kapitału jest konieczna w Rosji. W niejednych oczach już powstaje blok anglo-niemiecko-rosyjski. Anglia jednak zbyt jest ostrożna, aby ubiegając się o względy „zwycięzonych“, nie zostawić sobie furtki. Tu źródło zapowiadań o odwróceniu się Anglii od Europy ku innym częściom świata, przeniesieniu punktu ciężkości na dominyony.

W odpowiedzi na to Niemcy i Rosja również nie pozostają dłużne, prowadząc wspólną grę na dwa fronty i nacąc równocześnie i Anglię i Francję.

W rozgoryczonej Francji bowiem, już nie na lamach caillauxowskich pism, ani w „Ere Nouvelle“, ani w historycznej „Victoire“ Hervégo, lecz zgoła w „Tempse“ wyczytać można myśl poro-

Poincaré żąda połączenia odszkodowań z długami koalic.

Francja dopóty nie zapłaci długów, dopóki Niemcy nie wypełnią zobowiązań. Krytyka wiarygodności angielskich względem Stanów Zjednoczonych. Konieczność zbadania kwestji na nowej konferencji wszystkich państw.

ODPOWIEŹ POINCAREGO NA NOTE BALFOURA.

Paryż. (PAT.) Havas. W liście Poincaré'go skierowanym w porozumieniu z francuską radą ministrów do angielskiego ambasadora w Paryżu w odpowiedzi na notę Balfoura w sprawie długów międzysojuszniczych, powiedziano, że rząd francuski podobnie jak rząd angielski jest przeświadczony, iż problem odszkodowań tylko wtedy będzie zadowalająco rozwiązany, gdy się go połączy w pewien sposób z problemem długów międzysojuszniczych.

Nota premiera podkreśla m. in., że specyficzny charakter długów międzysojuszniczych mógłby usprawiedliwić ich unieważnienie, podczas gdy zobowiązania niemieckie z tytułu odszkodowań mają swoje źródło w umyślnem niszczytelkiem postępowaniu Niemców podczas wojny, wobec czego wypłata odszkodowań przez Niemcy jest bezwzględnie konieczna i musi usunąć na drugi plan każdy inny sposób uregulowania tej sprawy.

Olbryzmie wydatki, jakie Francja musiała poczynić z własnych funduszy wobec niedotrzymywania przez Niemcy wypłat odszkodowań, wytrąciła budżet francuski z równowagi.

Dopóki Niemcy wydatków tych, poniesionych przez Francję nie pokryją, dopóty też nie może być mowy o regulowaniu przez Francję jej długów wojennych.

Gdyby natomiast Niemcy wypełniły przyjęte na siebie zobowiązania, wówczas i Francja nie by nie miała przeciwko ogólnemu regulowaniu zobowiązań międzysojuszniczych.

Poincaré przeprowadza zasadniczą różnicę pomiędzy wierzycielami angielskimi a amerykańskimi. Nota Poincaré'go podkreśla, że St. Zjednoczone wzięły udział w wojnie nie zmuszone do tego okolicznością. Okoliczność ta nakazywałaby więc słusność poddania rewizji sprawy wiarygodności angielskich, a zwłaszcza ich wysokości.

Przy regulowaniu sprawy długów międzysojuszniczych, Francja chciałaby być tak traktowana, jak ona z kolei traktuje swoich dłużników z pośród państw sprzymierzonych. Rząd francuski uważa za konieczne, aby kwestja długów została wszechstronnie i możliwie jak najrychlejsz zbadana, a mianowicie na konferencji, na która miałyby być zaproszone wszystkie bez wyjątku zainteresowane państwa.

Czy Niemcy zapłacą odszkodowania?

Szczegóły decyzji komisji reparacyjnej wypracują odrębne rokowania belgijsko-niem.

NIEZUPEŁNE ALE DOBRE ROZWIĄZANIE KWESTJI.

Paryż. (PAT.) Havas. Franc. koła polityczne uważają decyzję komisji odszkodowawczej narogół za zadowalającą. Wprawdzie za zastrzeżeniem pewnych zmian co do sposobu wypłat, Niemcy będą jednak musiały w czasie stosunkowo krótkim wykonać przewidziane wpłaty. W razie uchylenia się od tego obowiązku, komisja odszkodowawcza byłaby zmuszona stwierdzić umyślnie ze strony Niemiec uchybienie przyjętym zobowiązaniom, co z kolei upoważniłoby do zastosowania sankcji albo solidarnie przez sprzymierzonych, albo też przez jednego ze sprzymierzonych. W ten sposób prawa Francji oraz jej swoboda działania na przyszłość zdają się być zabezpieczone. Prasa francuska życzliwie oce-

niając decyzję komisji odszkodowawczej, powiada, że w ten sposób stanowczość rządu francuskiego nie będzie bezowocna. Powzięta decyzja jest równocześnie ostrzeżeniem dla Niemiec, że przynajmniej dwa sprzymierzeni są już u kresu swojej cierpliwości, wobec czego Niemcy naraziłyby się na surowe sankcje z ich strony, gdyby nie uczyniły energicznych wysiłków w zakresie wypłaty odszkodowania.

„Gaulois“ oraz „Echo de Paris“ stwierdzają, że decyzja komisji odszkodowawczej przewiduje odrębne rokowania belgijsko-niemieckie co do szczegółów najbliższych wypłat odszkodowania i zaznaczają, że stanowić to będzie precedens, na który Francja przy okazji będzie mogła się powołać.

zumienia francusko-niemiecko-rosyjskiego kontynentalnej Europy przeciw wyspiarskiej Brytanii. Podróż „nieoficjalna” Herriota, mera Lyonu, lidera radykałów, do Rosji i jego spotkanie się z Litwinowem i Cziczerinem jest żywo komentowane. Celem podróży jest wedle słów Herriota, zbliżenie ekonomiczne i polityczne dwu narodów dla dobra pokoju świata. To brzmi jak zapowiedź przymierza. Tak rozumiał, a raczej chciał zrozumieć to kanclerz Wirth, który wieść o podróży Herriota przyjął jako zapowiedź porozumienia Rosji i Francji, do którego i Niemcy przystapia, aby zapewnić pokój świata. Przewiduje to również bankier Vanderlip.

Oto dwa równoległe plany, które Rosji i Niemcom dają szerokie pole gry i szantażu, oto dla Polski równie niebezpieczne i nawołujące do czujności wszystkie nasze dyplomatyczne placówki.

O realizacji ich na razie mówić może za wcześnie, w perspektywie zostaje znowu jesienna konferencja, ciąg dalszy londyńskiej, która znowu pozwoli na zwłokę. Wedle zapowiedzi angielskiej, sprawa odszkodowań ściśle złączona być musi tym razem z problemami politycznymi i rozbrojenia. Tu i ówdzie przebąka się o traktacie gwarantycznym anglo-francuskim, który wszystkoby rozwiązał. Ciągłe wzajemne oszukiwanie się i mydlenie oczu. Spodziewać się wypada pośrednictwa Belgii, która jednak również stoi na bezprogramowym rozdrożu. Wobec tych niepewności, konferencja marienbadzka mogła mieć znaczenie i powinna była zająć silne stanowisko. Niestety w oczach wielu zwiastuje i ona raczej zmierzch, niż rozkwit Małej Ententy. — Wszędzie brak orientacji i zamęt pełen zasadzek, powiększony jeszcze bardziej komplikacjami austriackimi. W takim nastroju pogrążona, nie śmie nawet się ludzi zbyt zapowiedziami inicjatywy amerykańskiej, zwołania konferencji odbudowy do Waszyngtonu w grudniu. L. C.

Przegląd światowy.

ADWOKACI NIEMIEC.

(ik.) Oprócz Lloyd'a George'a, który w swych planach chciałby widzieć Niemcy jako silny równoważnik europejski przeciwko hegemonii Francji i jej sprzymierzeńców, mają Niemcy jeszcze Keynesa i Nittiego, którzy od dłuższego czasu kruszą kopie w prasie europejskiej, atakując traktat wersalski, Francję i Polskę. Niedawno wystąpił z wielką mową w Hamburgu Keynes, a obecnie

Nittti, były prezydent ministrów włoskich, wyrusza z szeregiem artykułów drukujących się, rzecz ciekawa, w dziennikach podirzimywanych przez finansierę żydowską, tj. „Berl. Tagebl.” w Berlinie i znaną z polakożerstwa „Neue Freie Presse” we Wiedniu.

Ostatni artykuł w „N. Fr. Presse” pt. „Der Plan zu Deutschlands Zerrüttung”, posadza cały przemysł żelazny Francji o planowe dążenie do zniszczenia Niemiec. Nie obeszło się tu oczywiście bez pogardliwych wzmianek o Polsce, która się dla Nittiego przedstawia jako polityczne zero, nie mającego żadnego prawa do życia. Daty, którymi operuje Nittti są prawdziwie po włosku paprykowane i nie brak argumentów, dowodzących bądź to ignorancji, bądź to złej woli. Przyłączenie części G. Śląska do Polski irważa Nittti za proste rabunek.

„G. Śląsk — pisze Nittti — był krajem niemieckim, a większość ludności polskiej ściągano jedynie do uruchomienia kopalń i robót polnych. Przydzielenie G. Śląska Polsce znaczy tyle, jak gdyby ci Włosi, Niemcy i Irlandczycy, którzy przybyli do N. Jorku, zażądali od Amerykanów przyłączenia tego miasta do siebie.” Takimi to argumentami walczy Nittti w obronie Niemiec. Czy im to wiele pomoże nie wiadomo. W każdym razie ostatnia decyzja komisji reparacyjnej nie poszła po linii tak płatnych, jak i bezpłatnych adwokatów Niemiec.

UKŁAD ROSYJSKO-ANGIELSKI.

Wedle „Berliner Lokal Anzeiger” Cziczerin miał w czasie swego pobytu w Londynie zawrzeć bardzo ważny układ z rządem angielskim. Za pośrednictwem lorda Abernona, ambasadora angielskiego w Berlinie zawarł on układ z dyrektorem Banku rosyjsko-azjatyckiego w Londynie, wedle którego rząd sowiecki ma wypłacić Bankowi 3 miliony funtów za szkody poniesione przez Anglię przez upaństwowienie dóbr w Rosji. Ponieważ Moskwa obecnie nie jest w stanie zapłacić tej sumy, rząd londyński bierze na siebie ten dług wobec Banku, a w zamian otrzymuje koncesję w kopalniach, 250.000 ha lasu, koncesje kolejowe, dokowe itp.

Sprawy ukraińskie.

Ukraińcy przygotowują się do wyborów. Korespondent nasz złoczowski donosi, że w tamtejszym okręgu włościanstwo ruskie postanowiło postawić kandydaturę na posła ks. prof. dr. Józefa Zastyrcza ze Lwowa, pochodzącego z tamtych

stron. Kandydat ma cieszyć się szeroką popularnością wśród mas chłopskich. Wiadomość ta dowodzi, że idea bezwzględnego bojkotu urzędów państwowych nie może wszczepić się mimo wysiłków agitatorów w realnie myślące sfery ukraińskie.

Ofenzywa „Dilo” przeciw administracji ukraińskiej. „Dilo”, zmartwychwstały organ bojującego szowinizmu, poświęca niemal połowę notatek kronikarskich krytyce, bardzo dosadnej, urzędowania władz administracyjnych. Prócz wiadomości o rewizjach we Lwowie 1 bm. (m. i. we „Wzaj. pomocy naucz. ukr.”), aresztowaniach w Peczeniżynie, czytamy takie kwiatki: W Korszowie zrywa policjant odznakę ukraińską („trójką” z czapki akademikowi; w Strzeliskach Nowych, pow. bobrecki, policja przerywa ćwiczenia sokole ukr.; w Dubanowiczach, pow. rudecki, policjanci napadli zabawę prywatną, pobili gości i zabrali instrumenty grajkom, które oddali, trzymawszy łapówkę. W Dolinie po trzech porach, powstałych u Polaków — „szowinistów”, zażądało starostwo od parocha miejscowego, żeby wpłynął na rozwiązanie bojkotki, przypominając, że akty gwałtu spotkać mogą się z represjami. Gdy zaś wkrótce potem ktoś strzelił z rewolwera do uczniaka z tamtejszego gimnazjum ukraińskiego, „Dilo” uważa za stosowne nazywać to sztabacką przygodę za — kontrterror!

Władze powinny wyświecić te sprawy. Podżegacze chwytają się każdej sposobności, by niecić nastrój walki i borby, rozdmuchują każde akt głupoty czy nieuczciwości lokalnej do miary zdarzeń politycznych doniosłej wagi.

Wojna grecko-turecka.

ARMJA GRECKA W ODWROCIE.

Paryż. (PAT.) Z Angory donoszą, że postępowanie się wojsk tureckich odbywa się w dalszym ciągu. Na odcinku Affium Karahishar Turcy posuwają się równoległe do linii kolejowej. Grecy cofają się, ponosząc przytem ciężkie straty. Także na odcinku Brussy, wojska tureckie idą naprzód. Grecy mają nadzieję utrzymania tej miejscowości.

ANGLJA CZEKA NA OFENZYWĘ GRECKĄ.

Londyn. (PAT.) Reuter. „Daily Telegraph” donosi, że odpowiedź angielska na notę Poincarégo w sprawie konferencji w Wenecji nadeszła do Paryża. Ze względu na podjęcie nowych walk w Anatolji, rząd angielski nie obstaje nadal przy natychmiastowym zawarciu rozejmu.

HJALMAR BERGMAN.

63

Ostatnia wola jaśnie pana.

Ze szwedzkiego przełożyła Józefa Klemensiewiczowa.

(Ciąg dalszy).

Ale baron nie widział i nie słyszał siostry. Z uroczystą poniekąd miną rzekł: Teraz radbym się dowiedzieć od Blandzi, czy ona ze swej strony jest z testamentu i jego zarządzeń zadowolona?

Blandzia milczała. Wszyscy, prócz Piotra spojrzeli na nią. Jak mogła na to odpowiedzieć? co mogła powiedzieć? — myślała.

— Nie chcesz odpowiedzieć? W takim razie postawimy ci inne pytanie: Czy tę szelmę, tego Kube, kochasz?

Blandzia milczała, a jaśnie pani znów wybuchnęła: No, wiesz Rogerze, w obecności służby.

Wikberg przytulił się do drzwi. Baron otworzył usta i przymknął je znowu gąbką od laski. Nagle powiedziała Blandzia jasno i wyraźnie:

— Taak, kocham go.

— A więc, a więc! — cieszył się jaśnie pan. Władzicie teraz! Hihih! Nie jesteśmy starym, ślepyim kretem. Maamy nasze symptomata, he Wikberg?

Ten pozwolił sobie na uśmiechanie się do swego pana i władzy.

Lecz jaśnie pani odezwała się: Nie rozumiem cię, Rogerze. Nikt nie wątpi przecie, że Blandzia

żywi siostrzane uczucie dla młodego człowieka. Jest on jakgdyby jej bratem.

Diabło słabe masz pojęcie, moja najdroższa, mruknął baron. No, moja Blandziu kochana — ciągnął dalej — powiedzże cioci jasno i wyraźnie: czy chcesz poślubić swego brata, czy nie? No, śmiało, odpowiadaj! Nie bądźże — do kaduka, taka wstydlawa.

— Rogerze, to jest oburzające! Chcesz więc rzeczywiście, aby w obecności służby?..

Ale cierpliwość barona już się wyczerpała. Podniósł się na swoich długich nogach, uderzył w stół laską, niszcząc płytę machonjową, wykładaną perłową macicą. — Słuchaj — słuchaj — służby, powiadasz? Natychmiast, słyszy — Enbergowa, Toniego, Jonssona — zaraz, słyszysz, odrazu, odrazu!

— To ja pójdę.

— Idź! idź! — krzyczał. Wo — wo — wo...

— Rogerze, Rogerze, dostaniesz ataku apoplektycznego! Uważaj! Pamiętaj o Piotrze, przypomnij sobie, jak było z biednym Piotrem! Wikberg, pomóż panu. Ale Wikberga już nie było. Piotr musiał objąć wuję i poprowadzić go do kanapy.

— Wo — wo — jak! baron. Nakoniec udało mu się dokończyć wyraz — wody!

— To apopleksja, apopleksja — jęczały: jaśnie pani i Sara. Ale gdy jaśnie pan wypił szklankę wody, rzekł spokojnie i z pewną uprzejmością. Nie, niech mnie tylko weźmie, jeżeli to apopleksja. I uszczypnął się w udo.

Objawy czułości jaśnie pani przerwało wejście pani Enbergowej, Toniego, Jonssona i Wik-

berga w wyżej wspomnianym porządku. Wszyscy stanęli u drzwi, które Wikberg zamknął, poczem tenże ustawił się na czele grupy i rzekł:

— Jesteśmy, jaśnie panie! — tamci troje złożyli ukłon. Baron skinął im ręką. Pięknie, pięknie! — powiedział. Przez chwilę panowało milczenie. Jaśnie pan poprawił się na kanapie.

— Jonssonie — hm — no, więc, proszę tu przyjść.

Jonsson podszedł i złożył jeden z najbardziej podziwu godnych ukłonów.

— Jonsson — podobno kręci się wszędzie i wygaduje na dzieci?..

— Pssi — zaczął, lecz spieszenie zdusił chętnie resztę ulubionego wyrażenia. Jaśnie pan szepnęła dość głośno: — Muszę wyznać... ale to prawdziwe przesłuchanie!

— Tak, tak, ma chère — zupełnie słusznie — powiedział baron z pewną porywcznością. No, Jonssonie, podobno chodził po dworze i szpiegował dzieci?

— Według rozkazu, jaśnie pana — ale, proszę, tego nie robiłem, chociaż widywałem je tu i ówdzie; jeżeli jaśnie pan rozkaże...

— No, no. Jakież ma wrażenie Jonsson? Czy wyglądało na to, jakoby się dzieci kochały wujemnie?

— Tak, tak — akurat, jak jaśnie pan mówił. Wyglądali, jak narzeczeni, z przeproszeniem tak naturalnie, z całym szacunkiem. Wszystko oczywiście, przyzwyczajenie, proszę. Akurat według rozkazu jaśnie pana.

(C. d. n.).

Rokowania belgijsko-niemieckie.

„Morning Post“ wyciąga dwa następujące wnioski:

1) że **jedność sprzymierzonych została utrzymana**, 2) że **osiągnięcie istotnej zgody zależy od ujawnienia lub nieujawnienia ze strony Niemiec ich dobrej woli**

WYJAZD DELEG. BELGII NA ROKOWANIA DO BERLINA.

Paryż. (PAT.) Delegat belgijski w komisji odszkodawawczej Defacroy i młn. Theunis wyjadą w poniedziałek do Berlina, celem odbycia rokowań z rządem berlińskim. Mają oni wszelkie pełnomocnictwa. Belgia spodziewa się, że w Ber-

linie nastąpi rychłe porozumienie i że obaj delegaci będą mogli powrócić już wtorek.

NIEMCY RÓWNIEŻ ZADOWOLONE Z WYNIKU

Berlin. (PAT.) W sprawie decyzji komisji reparacyjnej „Vossische Zeitung“ pisze: Decyzja ta oznacza zwycięstwo pośrednictwa Belgii, a tem samem w gruncie rzeczy klęskę Poincarego, który jeszcze przed rokowaniami występował przeciw planowi Belgii. Moratorium zostało formalnie odrzucone, jednakże **decyzja powzięta równa się przyznaniu moratorium**. „Germania“ pisze, że decyzja jest bezwzględnie zadowolającym ciężarów Niemiec.

Zatargi polityczne na Lidze Narodów.

Zdobycanie i stabilizacja praw Polski do Gdańska. Niemcy żądają wycofania wojsk francuskich z okręgu Saary.

POLSKI DEPOT AMUNICYJNE W GDAŃSKU.

Genewa. (PAT.) W piątek po południu Rada Ligi Narodów rozważała sprawę miejsca na polskie składy amunicji w Gdańsku, co do której to sprawy obie strony, tj. rząd polski i rząd gdański apelowały przeciwko decyzji gen. Hackinga. Gdańsk apelował ze względów zasadniczych, żądając zupełnego zakazu i przewozu i składowania eksplozywów w Gdańsku.

Polska, przyjmując w zasadzie decyzje Hackinga, żądała powiększenia przyznanego jej terenu na wyspie Holm i wyłączności użytkowania tego terenu. Rada Ligi Narodów zatwierdziła decyzję gen. Hackinga, potwierdzając tem **prawo Polski do przewożenia i składowania amunicji w Gdańsku**. Jak wiadomo, decyzja gen. Hackinga przewiduje w przyszłości budowę kanału dla nowego polskiego składu amunicji. Koszta budowy ponoszą w równej mierze Polska i Gdańsk. W zamian za ustępstwo w sprawie kanałów delegat polski Aszkenaze żądał przyznania w basenie wyspy Holm stałego portu dla polskich statków wojennych. Liga Narodów nie zgodziła się jednak na łączenie sprawy amunicji i portu, ale poleciła wciągnąć do protokołów propozycję delegata Aszkenazego, w celu użytkowania jej przy sprawie portu.

EKSMISJA OBYWATELI POLSKICH Z GDAŃSKA NA LIDZE NAR.

Gdańsk. (PAT.) Rada Ligi Narodów przyjęła raport ambasadora Adakai w sprawie wydalenia obywateli polskich z Gdańska. Raport podkreśla korzyści wynikające także dla Gdańska z osiedlenia się tam Polaków ze sfer kupieckich i wyraża życzenie, aby przedstawiciele wolnego miasta Gdańska i Polski wspólnie z Wysokim komisarzem L. N. zbadali ponownie sprawę w celu jej uzgodnienia.

UMOWA KOLEJOWA POLSKO-GDAŃSKA.

Gdańsk. (PAT.) Senat gdański przedłożył sejmowi do ratyfikacji umowę zawartą między Gdańskiem a Polską w sprawie taryf kolejowych

Powolny ale stanowczy rozkład Austrii.

Kancelerz dr. Seipel zapowiada ostateczny krok republiki.

AUSTRJE POZOSTAWIONO WŁASNEJ.. BEZSIŁNOŚCI.

Wiedeń. (AW.) Austriacki kanclerz zdawał sprawę ze swej podróży. W Pradze oświadczył mu dr. Benesz, że przyłączenie się Austrii do

na kolejach gdańskich. Umowa zastrzega Gdańskowi prawo podwyższenia taryf kolejowych. W razie różnicy zdań obie strony mają prawo apelowania do wysokiego komisarza Ligi Narodów.

GDAŃSK NIE CHCE BYĆ WOLNEM MIASTEM.

Genewa. (PAT.) 2. IX. Rada Ligi Narodów rozpoczęła dzisiejsze posiedzenie przyjęciem raportu japońskiego delegata Ishi w sprawie w. m. Gdańska. Reprezentant w. m. Gdańska opisał ciężkie położenie tegoż miasta, przyczem zwrócił uwagę na niezwykle wysokie koszty organizacji wolnego miasta. Koszta te są 100 razy większe, niż minimum kosztów utrzymania mieszkańców w. m. Gdańska. Miastu grozi bezpośrednia katastrofa. Rada Ligi Narodów przekazała tę kwestję komisji gospodarczo-finansowej.

NOTA NIEMIECKA DO LIGI NARODÓW.

Berlin. (PAT.) Rząd niemiecki wystosował do Ligi Narodów notę, protestującą przeciwko przebywaniu wojsk francuskich w obwodzie Saary z uzasadnieniem, że okupacja tych obszarów przez wojska francuskie sprzeciwia się traktatowi wersalskiemu, ponieważ stosownie do przepisów tego traktatu, porządek w obszarze Saary powinien być utrzymywany przez miejscową żandarmerję. Nota wywodzi dalej, że przebywanie wojsk francuskich nie zgadza się z charakterem plebiscytowym tego terytorium. Ponieważ Francja zainteresowana jest wynikiem głosowania ludności, rząd niemiecki uważa za konieczne wycofanie wojsk francuskich celem zapewnienia wolności głosowania.

NAJNOWSZA RECEPТА LLOYDA GEORGEA.

London. (AW.) „Daily Mail“ donosi, że L. George wypracował szczegółowy plan akcji gospodarczej, którym zajmie się Liga na ostatniej swej sesji.

Kinematograf kronikarza.

Wakacje nareszcie minęły. I powracają tłumnie do biur, szkół, uniwersytetów i wszelkiego typu instytucji państwowych tłumy — ale już nie szare; lecz od słońca brązowe — pracowników odświeżonych „powietrzem“. Iższych o parę kilo, gdyż samo „powietrze“ bez należytego odżywiania, jak to już dawno lekarski świat naukowy udowodnił, — ma tę własność, że czyni człowieka znacznie iższych, dając mu, natomiast przedziwną równowagę ducha i wzmacniając ogromnie system nerwowy. — To też odcień zdenerwowania i apatii znikł z oblicza urzędniczego, natomiast niepodzielnie osiadła na niem dziwna ufność, mająca źródło swoje w zapowiadanej od trzech lat regulacji poborów, która już wprawno od października br. ma dla urzędnika stworzyć raj na ziemi. — Liczba samobójstw i zamachów samobójczych zmalała do zera w m. lipcu i sierpniu, dopiero wczoraj zanotowano jeden wypadek tragiczny, mianowicie samobójstwo usiłowane przez powieszenie, na który to czyn zdobył się jeden żonaty funkcjonariusz państwowy po wyjściu z antykwarni, gdzie miał kupić książki i przybory szkolne dla syna technika i córki seminarzystki. Za książki zażądano 110 tysięcy, a za cyrkiel używany coś około 25 tys. Ze zaś biedak otrzymał pierwszego zaledwie 120 tys. wraz z 200% dodatku, stanął wobec rozpaczliwej alternatywy: kształcić dzieci i głodową śmiercią pozwoli zamierać wraz z nimi — czy wegetować jeszcze jakiś czas bez wyższego dla dzieci wy-

kształcenia. Jedno i drugie było dla biedaka zbyt straszne, więc postanowił usunąć się tam, gdzie nie ma książek, przyborów, techniki i innych tak drogich dziś wynalazków. Odratowano go na szczęście. Ja osobiście, będąc u niego z obowiązku kronikarskiego, ofiarowałem mu dla syna cyrkiel mego wynalazku, prymitywny, ale doskonały: ostry, cienki gwóźdź z uwiązaniem do niego szpagatem, zaś córce, aby nie trafiła się brakiem atlasu, dałem sześć egzemplarzy map austriackiego sztabu generalnego z lat 1915—1917. Starłem się przytem pocieszyć biednego ojca, używając argumentów — jak mi się zdało — lapidarnych, jak np., że Archimedes nigdy cyrkla nie używał, że Sokrates nie znał podręczników „dydaktyki dla seminarjum nauczycielskiego“ — a wychowywał i nauczał, itd. itd. — nic nie pomogło! Zaciełło się biedne ojczyisko i postanowiło oddać syna do szkoły kucia koni, a córkę do fabryki tutek!

„Targi Wschodnie“ tuż — tuż! W Ratuszu ruch jak w mrowisku. Biblioteka prezydjalna (dział toastowy) rozdzielona pomiędzy referentów i subreferentów celem wybrania odpowiednich przemówień prozą i wierszem dla różnych dygnitarzy miejskich. Tożto gratka nielada będzie w d. 5. bm.! I wygadać się można będzie na „górny ton“, mądrze i głęboko. — io i śniadanka oficjalne, obiady i rautów kilkoro z okazji otwarcia „Targów“, też nie do pogardzenia. To też duży nacisk położono i na tę stronę wielkiej uroczystości i kuchnie w Ratuszu odżyły życiem świątecznym, nie lada bowiem czeka je za kilka dni zadanie!

Zeby tylko nie popsuly nam całej parady za-

powiedziane przez wielkich amerykańskich „uczonych“ wybuchy aż 70-ciu równocześnie wulkanów, które we wrześniu mają otworzyć swe płomieniste gardziele w okolicy Budapesztu wprawdzie, lecz mogą poważnie zagrozić i naszej stolicy.

I znów zaczęły się spory „Neptunistów“ z „Plutonistami“ — dyurnistów z kancelistami i innych badaczy na temat: „wybuchnie u nas we Lwowie choć jeden, czy nie wybuchnie?“. Aby kres temu położyć, stawiam niezbita, na długich badaniach również „naukowych“ opartą tezę, którą pozwolę sobie nazwać tezą „fejletonistów“, a która brzmi: „Wpływ przyciągania ziemi przez cztery w czerwcu 1922 przez amerykańskich „uczonych“ odkryte słońca jest tak silny, że działanie odśrodkowe pyrosfery zwiększy się w kierunku promienia równikowego, co spowodować musi wybuchy nie 70-ciu, lecz 1700 wulkanów pod równikiem, chroniąc tem samem strefy umiarkowane obu półkul, a więc i nasz Lwów!“.

Skoro więc „naukowo“, idąc śladami amerykańskiego „badacza“, udowodniłem Wam, Sz. Czytelnicy bezpodstawną obaw naszych, skoro waż morski, o którym w lipcu niektóre pisma wspominały, a który mógł nieco zamacić nam spokój, zdechł na malarie u wybrzeży Sumatry — możemy spać spokojnie w noc, a w dzień, gdy tylko chwilę znajdziemy czasu wolnego, spieszyć na plac „Targów“, aby frekwencją tłumna zainicjować naszą radość z wielkiego dnia, jakim bezsprzecznie są i nadal będą „Targi Wschodnie“ dla dźwigającej się ze zgliszcz i ruin Ojczyzny.

Leon Zypowski.

W Niemczech wyraźnie oświadczano dr. Seiplowi, że obecnie nie można nic zrobić wbrew postanowieniom traktatu wersalskiego. Wszyscy wskazywali na konieczność oczekiwania decyzji Ligi Narodów, oraz zapewniali Austrię o chęci utrzymania status quo.

Charakterystyczne było zakończenie ekspozycji, w którym kanclerz zaznaczył, że na wypadek nieomyślnej decyzji Ligi Narodów, Austria jest zdecydowana wybrać sobie drogę i kroczyć nią ostrożnie, lecz stanowczo.

LIGA NARODÓW NIEMA PIENIEDZY DLA AUSTRII.

Wiedeń. (AW.) „Neue Freie Presse“ zamieszcza wywiad z wybitnym dyplomatą koalicyjnym, którego nazwiska nie podaje. Wywiad miał na celu wyjaśnienie stosunku kwestii austriackiej do obecnych obrad Ligi Narodów. Decyzja londyńska poruczając Lidze Narodów rozwiązanie problemu austriackiego nie spotkała się w jej kołach ze zbytnim entuzjazmem, tak, że wszelka jej decyzja o charakterze finansowym jest iluzoryczna. Z wielu jednak powodów postanowiła Liga Narodów nie ograniczać swej akcji jedynie do głosiwanych frazesów.

IDEA BLOKU PAŃSTW SUKCESYJNYCH.

Rzym. (PAT.) Nitti w rozmowie z przedstawicielem tryjesteńskiego „Piccolo“ oświadczył, że uważa projekt unii celnej i monetarnej za absurd. Naturalnym rozwiązaniem problemu austriackiego byłoby przyłączenie się Austrii do Niemiec. Jego zdaniem państwa sukcesyjne, a więc także Włochy powinny utworzyć jeden wielki blok gospodarczy, liczący 120 milionów ludności.

Wiadomości telegraficzne.

Dalszy przydział cukru rządowego. Warszawa. Zgodnie z wynikiem obrad Nadzwyczajnej Komisji do walki z drożyzną min. skarbu postanowiło przydzielić dalszą ilość cukru z zapasów, stanowiących własność ministerstwa skarbu na potrzeby ludności za pośrednictwem Tow. aprowizacji miast, tudzież za pośrednictwem kooperatyw spożywców.

Blizsze szczegóły co do rozdziału będą podane wkrótce do wiadomości. Wobec powyższego nie ma żadnego powodu obawiać się braku cukru na rynkach krajowych.

Przyjęcie ustawy wodnej. Warszawa. Komisja wodna pod przewodnictwem pos. Hausnera przyjęła w trzecim czytaniu ustawę wodną. (PAT.)

Dalszy ciąg rokowań polsko-niemieckich. Warszawa. Dnia 6-go września br. o godz. 11 rano rozpoczynają się w Dreźnie rokowania polsko-niemieckie. Na początku traktowane będą sprawy następujące: 1) noty Kriessa, 2) sprawa wydania przez Niemcy aktów, dokumentów, archiwów itd., 3) sprawa tranzytu z Niemiec przez Polskę do Rosji i Ukrainy. (PAT.)

Sprawa wypłaty zaległych poborów nauczycielom-repatryantom. Warszawa. Jak się dowiaduje „Przegląd Wieczorny” min. skarbu nie podnosi zarzutów przeciwko wypłaceniu nauczycielom szkół powszechnych w Małopolsce, którzy dostali się do niewoli rosyjskiej w czasie wojny i powracają do kraju jako repatrianci, zaległych poborów za czas od 1. września 1914 r., z tym warunkiem, że przy wypłacie tych poborów potrzymane na rachunek kwoty pieniężne będą potrącone. W związku z tem min. oświaty poleciło organom podległym sporządzić niezwłocznie wykazy osób, którym należą się zaległe pobory, na podstawie aktów służbowych. Wykazy takie winne być sporządzone dla każdego nauczyciela oddzielnie. (PAT.)

Na horyzoncie wyborczym.

NIEM. CENTRALNY KOMITET WYBORCZY W ŁODZI.

Łódź. (AW.) W Łodzi utworzono niemiecki centralny komitet wyborczy jako pododdział

centr. kom. wyb. bloku mniejszości narodowych. Niemiecki centr. kom. wyb. ma na celu zorganizowanie akcji wyborczej wśród ludności niemieckiej na terytorium Kongresówki. Generalny komisariat kom. mieści się w łódzkim biurze niemieckich posłów sejmowych.

KOMUNISCI STAJĄ DO AKCJI.

Warszawa. (PAT.) Komuniści przystępują do akcji wyborczej pod nazwą „Centralny Komitet Związków Proletariatu miast i wsi”, na którego czele stoi poseł Łańcucki.

KRESOWCY ŁACZA SIĘ ZE SKULSKIM.

Warszawa. (AW.) Agencja Wschodnia dowiaduje się, że polski związek kresów wschodnich w akcji wyborczej idzie razem z N. Z. L. Listy swoich kandydatów ustali ostatecznie związek na zjeździe głównej rady związku, który odbędzie się około 24. bm. w Nieświeżu.

WYBORCZA TECHNIKA ENDECKA.

Łódź. (AW.) Sekretariat wojewódzki Z. L. N. w Łodzi zwrócił się z prośbą do magistratu o odpis spisu wyborców, obowiązując się ponieść kosztu odpisu, który według obliczeń referatu wyborczego wyniosą z górą 2 miliony mp.

Trudności paszportowe.

Zdobycie paszportu zagranicznego połączone jest u nas niestety z wielkimi trudnościami i kosztami. Szczególnie odczuwają to ci, którzy muszą odbyć podróż zagranicę nagle w ważnych interesach, czy to handlowych, czy rodzinnych.

Otrzymujemy w tej sprawie mnóstwo listów i zażaleń.

Dla informacji naszych czytelników podajemy dane następujące:

Podania w sprawie uzyskania paszportu zagranicznego wnosić należy do dyrekcji policji. Taksa wynosi 6.000 mkp. Do podania dodać należy 2 fotografie, potwierdzenie przynależności, potwierdzenie, że nie zalega się z opłatą podatków, świadectwo moralności, tj. potwierdzenie, że nie było się sądownie karanym, potwierdzenie, że nie ma się obecnie obowiązku odbycia służby wojskowej, a wreszcie potwierdzenie urzędowe, że istnieje konieczność odbycia tej podróży.

Łatwo sobie wyobrazić, ile to potrzeba biegania, zachodów, prośb, czekania etc., zanim się w naszych stosunkach uzyska paszport. To też nie dziwne, że wiele osób, nie znających się dokładnie na procedurach biurokratycznych, używać do tego musi kosztownego pośrednictwa.

Władze policyjne — jak nas informują — postępują ze względnością i szybkością, natomiast narzekają głównie na magistrat, który w każdym wypadku domaga się przedłożenia metryki, jakkolwiek w spisach magistrackich łatwo można stwierdzić, kto posiada prawo przynależności.

Chcąc się dostać do Niemiec, potrzeba się postarać przed uzyskaniem wizy paszportowej w konsulacie w Berlinie lub Katowicach o prawo przyjazdu do Niemiec, czyli t. zw. „Einreisebewilligung“. Podania te wnosić należy albo do policji danej miejscowości, do której się wyjeżdża, albo też do zarządu kapielowego odnośnej miejscowości kapielowej.

Po uzyskaniu tego zezwolenia należy je dołączyć do podania wraz z paszportem i wysłać do konsulatu niemieckiego w Warszawie lub Katowicach. Najlepiej uczynić to przez znajomego, któryby na miejscu załatwił te sprawy, inaczej trwa ta procedura bardzo długo. Przed konsultem niemieckim w Warszawie są ciągle ogonki i nieraz całymi dniami czeka trzeba na kolej. Dlatego też placą posłańcom w Warszawie po parę tysięcy marek za czekanie przed konsultem i uzyskanie wizy. Taksa za wizę niemiecką wynosi 800 marek niemieckich.

Paszport zagraniczny, który wraz z wizą i innymi wydatkami kosztuje przeciętnie około 20.000 mkp., ważny jest tylko na pół roku i wystawiony być może tylko na jedną osobę.

Wszelkich bliższych informacji w sprawie uzyskania paszportu zagranicznego zasięgnąć można w tutejszej dyrekcji policji.

Kalendarzyk historyczny.

CO SIĘ STAŁO W DNIU 4. WRZESNIA?

W r. 522 przed Chr. urodził się poeta liryczny Pindar. — W r. 1456 bitwa pod Belgradem. — W r. 1725 Ludwik XV. pojmując za żonę Marię Leszczyńską. — W r. 1796 klęska Austriaków. — W r. 1870 rewolucja w Paryżu wskutek wiadomości o poddaniu się Sedanu. — Parlament francuski wyznacza komisję dla utworzenia rządu. O g. 3.10 popoł. Gambetta ogłasza utworzenie republiki. — W r. 1878 międzynarodowy kongres wag i miar w Paryżu. — W r. 1886 Aleksander bułgarski zgłasza zamiar abdykacji. — W r. 1887 nacjonałiści irlandzcy odbywają pierwszy meeting w Ballykoree, który zostaje rozpuzczony. — W r. 1894 Chińczycy w Japonii, a Japończycy w Chinach podlegają opiece konsula amerykańskiego. — W r. 1904 pogrom żydowski w Śmieli w Rosji. — W r. 1909 podpisano w Pekingu porozumienie japońskie w sprawie Mandżurji

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. A. 13 po Sw., Bron.; gr. kat. N. 13 po Sosz. Ju'ro rz. kat. Joach. Rozalii; gr. kat. Abawtenika. Wschód słońca 4 45, zachód 6 04.

Repertuar Teatru Wiołkiego.

Początek przedstawień o g. 7:30 wiecz.
W niedzielę „Tajfun“ (występ W. Brydzińskiego).
W poniedziałek „Ten, którego biją po twarzy“ (występ W. Brydzińskiego).
W wtorek „Zamrle oczy“, opera.
W środę „Tajfun“ (występ W. Brydzińskiego).

Repertuar Teatru Nowości.

W niedzielę, poniedziałek, wtorek i środę „Sybilla“.
Teatr liter.-art. „UL“ Ossolińskich 10, pod dyr. S. Sliwińskiego. Występy: Zofji Wojnowskiej primadonny opery i operetki warszawskiej Haliny Zmichorowskiej, Pauliny Naskowskiej, M. Budzanowskiej, P. J. Waszkiewicz, K. Chrzanowskiego, Neussera, Józefa Wiczy pastel sceniczny, „Baładerki“ satyra Brunona Winawera. Dokument tajny. Początek o 8-mej. Sextet orkiestrowy.

W Łwowie.

— Od Wydawnictwa „Kurjera Lwowskiego“. Przypominamy, że od 1. września br. wynosi miesięczna prenumerata w Łwowie bez dostawy 1.350 mk., z dostawą do domu 1.500 mk., z przesyłką pocztową w całej Polsce 1.500 mk., zagranicę 2.000 mk. Cena numeru pojedynczego wynosi 60 mk.

— Drożyzna papieru szaleje. Donosiliśmy już o ponownem ożbrzymieniu podrożeń ceny papieru gazetowego (rotacyjnego). Cena ta rośnie wprost z dnia na dzień i uniemożliwia wszelką kalkulację. Po ostatniej podwyżce prenumeraty, opartej na podwyżce cen papieru, druku i wszelkich innych kosztów, nastąpiła znowu nowa podwyżka cen papieru. Fabryki krajowe nie dostarczają potrzebnej ilości papieru, a sprowadzić go z zagranicy wobec ciągłego spadku kursu marki polskiej, narażać musi wydawnictwa na milionowe wprost straty. Austriackie fabryki papieru rotacyjnego sprzedawać godzą się tylko za dolary i proponują takie ceny, iż kilo papieru gazetowego kosztować ma przeszło 600 mkp. czyli 3000 razy tyle, co przed wojną. Czy wobec takich cen możliwa jest wogóle jakaś kalkulacja? Dotychczas rząd niestety nie poczynił żadnych kroków, ażeby krajowe fabryki papieru skłonić do takiej produkcji papieru gazetowego, któraby pokrywać mogła przynajmniej najkonieczniejsze zapotrzebowania. Jeżeli pójdzie tak dalej, to nawet przy ustanowieniu ceny 100 mk. za egzemplarz dziennika, nie będzie można pokryć kosztów wydawnictwa. Sytuacja wprost rozpaczliwa.

— Milionówka. W dzisiejszym ciągu numeru Milionówki wylosowany został nr. 2.806.230.

— Słuszne zarządzenie kolejowe. Ministerstwo kolei żel. w uwzględnieniu zażaleń podróżującej publiczności wydało zakaz używania przelocągach osobowych wagonów trzeciej klasy w miejsce wagonów klasy drugiej, po zmianie jedynie napisu III. na II., jak również pobieranie leżytości za klasę drugą, jeżeli wagonu nie

do podągu dostarczyć nie można. W wypadkach w których zajdzie potrzeba używania wagonu twardego trzeciej klasy w miejsce wagonu klasy drugiej, winny stacje, które formują składy pociągów, uwiadomić wszystkie stacje dotyczącego odcinka, aby kasy osobowe nie sprzedawały do dotyczących pociągów biletów drugiej klasy. O ile znajdują się w takim wagonie podróżni, zaopatrzeni już biletami drugiej klasy, to personal pociągowy ma ich zwrócić na drogę reklamacji. Ponadto mają konduktorzy przy takich pociągach zwrócić baczną uwagę na sortowanie podróżnych.

— **W wagonach kolejowych naszych dróg żelaznych** będą odtąd wydzielone przedziały dla kobiet i niepalących. Oby tylko najnowsze przepisy skrupulatnie przestrzegane były. Należy się o to upominać przy każdej sposobności, a w razie nieprzestrzegania przepisów, wnosić zażalenia u urzędnika ruchu.

— **Jubileusz Związku adwokatów polskich.** Przypominamy, że zgłoszenia udziału w obchodzie jubileuszowym przyjmuje się do dnia 6. września br. włącznie i prosi się PT. członków o liczne a wczesne zgłoszenia, abyśmy mogli rozdzielić kwatery dla PT. członków pozalwowskich i przygotować listę uczestników wieczornego zebrańia w salach Kasyna i Koła lit. art.

— **Po raz ostatni „Ten, którego bija po twarzy“.** W poniedziałek daje Teatr Wielki po raz ostatni ciekawe widowisko Andrejewa z Brydzińskim w roli tytułowej.

— **„Sprawa Kaizera“.** Dziś to jest w niedzielę pierwsze powakacyjne przedstawienie w Teatrze Małym. Grana będzie świetna farsa p. t. „Sprawa Kaizera“.

— **W Teatrze Nowości** codziennie gromadzą się tłumy publiczności na ślicznej operetce „Sybilla“.

— **Na Targach Wschodnich** będzie specjalna kasa, która sprzedawać będzie bilety wstępu do wszystkich teatrów miejskich. Sprzedaż odbywać się będzie od 9 rano do 4 po południu bez przerwy.

— **Ceny wstępu do teatrów.** Zwracają się do nas z zapytaniem, dlaczego od pewnego czasu zamiechano uwiadczenia cen na afiszach teatralnych. — Uważamy żądanie publiczności za uzasadnione, gdyż każdy kupujący bilet ma prawo naprzód wiedzieć, ile bilet kosztuje i zależnie od tego rozważyć, na jakiej kategorii bilet może w dzisiejszych stosunkach sobie pozwolić. Zwłaszcza chodzi tu o sfery z inteligencji, która co do drożych cen wstępu nie może rywalizować z dzisiejszą „nową“ publicznością teatralną i musi się nad tem wcześniej zastanowić.

— **Szykanowanie obywateli polskich w Niemczech.** Donoszą nam o następującym wypadku: Jeden z obywateli lwowskich bawiąc przed paru dniami w Wrocławiu zakupił w pewnym sklepie bućki i inne rzeczy i prosił, aby mu zakupione przedmioty tak opakowano, ażeby nie miał kłopotów z rozpakowaniem przy odcieniu na granicy. Usłyszał to widocznie jakiś Niemiec wrocławski i zawiadomił o tem policjanta, który przyaresztował obywatela polskiego na ulicy i zaprowadził do biura policyjnego.

Po wielu tarapatkach skazano go za wywożenie artykułów z Niemiec na grzywnę 35.000 mk. niem. Skazany nie miał takiej kwoty przy sobie i z tego powodu chcąc zostać wypuszczonym na wolność musiał jako zastaw zostawić na policji klejnoty swej żony, która wraz z nim wracała z Niemiec do Lwowa.

W taki sposób przestrzegają w Niemczech, aby nie wywożono rozmaitych artykułów — a u nas? Wywożą bezkarnie do Czech i Niemiec masowo artykuły żywności i wywołują przez to szalejącą drożyznę. Nikt temu nie przeszkadza, a zakazy pozostają tylko na papierze.

— **Konkurs na stypendjum 100.000 mk.** W fundacji Rybskich upływa 15. bm. termin konkursu na dożywotne wsparcia i stypendja po 100.000 mk. rocznie. Bliższe warunki na tablicy ogłoszeń w Wydziale Samorządowym we Lwowie.

— **Podwyżka cennika stolarskiego.** Dnia 31. sierpnia br. wskutek podrożenia cen artykułów spożywczych podwyższono płacę pracownikom stolarskim wszystkich kategorii o 24% wyżej,

czyli, że jedna godzina pracy wymosi 648 Mp. 70 fen. ze wszystkimi dodatkami.

— **Zażegnanie strajku dorożkarzy.** Wczoraj po obradach dorożkarze postanowili zaprzestać strajku i o godz. 15.30 wyjechali już na miasto. Kwestję taryfy poruczono załatwić związkowi w poniedziałek.

— **Zamach samobójczy.** W piątek wieczorem usiłował popełnić w hotelu Krakowskim S. T. pochodzący z Warszawy, samobójstwo przez zażycie znaczniejszej dawki weronołu. Powód samobójstwa nieznany. Po przepłukaniu żołądka przez lekarza, odstawiono denata do szpitala.

— **Trup pod Lwowem.** Wczoraj znaleziono na polu koło Wielkich Srok trupa mężczyzny, bliżej nieznanego pochodzenia. Na miejsce wyjechała komisja sądowo-lekarska, celem przeprowadzenia śledztwa.

— **Psia kamienica.** Helena Hachłóń, żona rakażka, zam. przy ul. Kleparowskiej 10, doniosła do policji, że w kamienicy przy ul. Źródlanej 7, znajduje się 23 nieopłaconych psów, z której to zgrali jedna niezarejestrowana sobaka ukąsiła ją w łydkę.

— **Kalika obrońcą płci pięknej.** Wczoraj na pl. Halickim sierż. Roman Kalika, zam. przy ul. Długosza 21, udaremnił postępowanie Bombali odprowadzenie do aresztów awanturujących się na placu dwóch lepszych pańienek, a to Naścię L. i Anielcię R.

— **Niebezpieczny służący.** Piotr Wiland, służący, napadł wczoraj rano na swego ohlebodawcę Binona Sigala, współwłaściciela Grand Hotelu i chciał go przy użyciu żelaznej sztaby strącić z balkonu III piętra na bruk. Jedyne dzięki nacięgnięciu z pomocą Edwardowi Szlifierowi udało się zbrodnicy zamiar niebezpiecznego służącego unicestwić.

Z całej Polski.

— **Szkół średnich** było w Polsce (bez Ziemi Wileńskiej i Górnego Śląska) w r. 1921/22 — 721, w tem państwowych 231, prywatnych 490. Młodzieży uczęszczało do tych szkół 204.804, chłopców 123.154, a dziewcząt 81.650.

— **Uroczystość pięciolecia wznowienia sądownictwa polskiego** obchodzono w dniu wczorajszym w Warszawie. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem, w którym wzięli udział cały gabinet z prez. min. na czele. Popołudniu w sali min. sprawiedliwości odbyła się uroczysta akademja, którą zaszczylił swą obecnością Naczelnik Państwa i ks. kardynał Kakowski, w zastępstwie prez. podsekr. st. p. Studziński i przedstawiciele najwyższego sądownictwa cywilnego i wojskowego. Akademję zagail min. sprawiedliwości p. Makowski.

— **Dla kolonii akademickiej w Gdyni** ministerstwo pracy i opieki społ. udzieliło zapomogi w kwocie 600.000 mkp.

— **Ostatni transport Hallerczyków** w liczbie około 700 osób wyjechał wczoraj z Gdańska.

— **Codzienna komunikacja bezpośrednia** pomiędzy Warszawą i Rygą zaprowadzona została od dnia 1. bm.

— **Żydzi w Warszawie.** Wedle danych urzędu statystycznego w Warszawie na 956.000 mieszkańców jest 321.997 żydów, tj. 33.68%.

— **Z Doliny donoszą nam:** Starosta p. Słoński w Dolinie zamiast pilnować kancelarji zajmuje się polowaniem, a województwo na to pozwala. Obecnie redukuje się urzędy, a w tutejszem starostwie jest dwóch starostów: p. starosta Słoński od połowania, a p. starosta Krokowski dla załatwiania spraw. Możeby jeden starosta tu wystarczył? Województwo powinno się zająć tą sprawą, ażeby nie trzeba odnosić się do ministerstwa i Sejmu.

— **Wypadek w Tatrach.** Donoszą nam z Zakopanego: Dnia 30. sierpnia zaalarmowano Tatr. Pogotowie ratunkowe wiadomością o nowym wypadku w Tatrach. Dwaj studenci politechniki warszawskiej, Chyc i Małachowski wybrali się na Zamarłą Turnię południową ścianą. (Wejście to należy do najtrudniejszych). Poniżej drugiego trawersu jeden z nich odpadł od stromej płyty i spadając pociągnął za sobą towarzysza. Złecieli obaj koło 30 metrów na dół i tylko nadzwyczaj szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, tj. przypadkowemu zatrzymaniu się na występie skalnym,

zawdzięczają ocalenie przed runięciem w przepaść. Dotkliwie potłuczeni dowlekli się do Pustej Dolinki, skąd lżej kontuzjowany dotarł do pastery w Pięciu Stawach. Dwaj juhasi wybrali się natychmiast na pomoc i znieśli drugiego ramnego do schroniska. Tu zastało ich już Pogotowie ratunkowe i na noszach dostawiło do Rostoki, skąd autobusem przewieziono obu turystów do Zakopanego. Prawdopodobnie poza dotkliwemu potłuczeniami i ranami na ciele, nie odnieśli wewnętrznych obrażeń.

— **Skazanie paskarza.** Krakowski sąd karny skazał kupca krakowsk. Izraela Natteła za magazynowanie hebli stolarskich celem podbijania ich ceny na 6 miesięcy ścisłego aresztu i grzywnę pół miliona mp. Jana Szweda, gospodarza z pod Krakowa skazano na 4 miesiące ścisłego aresztu i 10.000 mp. grzywny za to, że przy dostawie siana do szpitala fałszował na wadze. Za lichwę mieszkaniową skazano Czesława Gabryela na 6 miesięcy ścisłego aresztu i aresztowano go natychmiast.

— **Gen. Czikiel dowódcą okręgu krakowskiego.** Pisma krakowskie donoszą, że dotychczasowy dowódca O. K. gen. Osieński obejmuje stanowisko szefa administracji w min. spraw wojsk., zaś w jego miejsce przychodzi do Krakowa gen. dyw. Czikiel.

— **Wykolejenie się pociągu pod Dunajowem.** Dnia 1. bm. o g. 5 rano wykoleił się na linii Lwów-Podhajce między stacją Buszczami a Dunajowem pociąg osobowy nr. 1614., zdażający z Podhajec do Lwowa. Parowóz zesunął się z nasympu, jeden zaś wagon zawisł na izerzakach. Ofiar w ludziach zupełnie nie było. Przyczyna wykolejenia niewiadoma. Na miejsce wypadku wyjechał z ramienia lwow. dyr. kolej. inż. Nosowicz.

— **Ujęcie zamachowca w Stryju.** W Stryju aresztowano niejakiego Berczę, niedokończonego studenta, jako jednego ze szajki, która przed kilku dniami dokonała morderstwa na wywiadowcy tamt. policji Steculu. Przy ujętym znaleziono znaczną ilość dynamitu, który miał służyć do wysadzania rządowych obiektów w okolicy. Policja jest na tropie jeszcze innych członków tej niepoczytalnej szajki.

— **Morderstwo na pastwisku.** W nocy z 31. na 1. bm. zamordowano na łące w Dmytrowicach koło Jarosławia jakiegoś około 30 lat liczącego wieśniaka, który tam pasł konie. Na miejsce wypadku wyjechała z Jarosławia komisja śledcza.

— **Gazownia w Łodzi ruszyła.** Dnia 1. bm. po południu na konferencji, odbytej w magistracie doszło do porozumienia z przedstawicielami pracowników gazowni m. Łodzi a magistratem miejsk. Pracownikom przyznało 40 proc. podwyżki, obowiązującej od 21. sierpnia.

— **Tramwaje łódzkie stoją.** W ciągu dnia wczorajszego pertraktacje ze strajkującymi pracownikami tramwajów nie doprowadziły do żadnych rezultatów. Magistrat zgadza się na udzielenie pracownikom podwyżki w wysokości 30 proc., co zmusiłoby zarząd kolei elektrycznej do podniesienia ceny biletów do 75 marek pol.

Ze świata.

— **Lotnicy polscy na zawodach w Szwajcarii.** Do Zurychu przybyli lotnicy polscy: ppłk. Rajski, kpt. Filipowicz, kpt. Krzyckowski i por. Biedgott dla wzięcia udziału w międzynarodowych zawodach lotniczych, rozpoczynających się 3. września. Lotnicy wyruszyli z Warszawy na 3 aeroplanach, dnia 27. sierpnia. Lotnicy polscy wezmą udział w określonym locie alpejskim i w poszczególnych popisach w zawodach. W zawodach uczestniczą prócz Polaków lotnicy francuscy, czescy i szwajcarscy.

— **Bezrobocie i waluta.** „Der Wiederaufbau“ przytacza ciekawe dane o stosunku bezrobocia do kursu waluty. Na 1.000 robotników w Szwajcarii jest 340 bezrobotnych, w Szwecji 268, w Anglii 165, w Danji 183, w Norwegii 157, w Niemczech 16.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— **Odczyt o kwestji słowackiej.** Dnia 7. bm. o godz. 8 wieczór odbędzie się w sali Kasyna i Koła lit.-art. odczyt zbiorowy o kwestji słowackiej, który wygłoszą: ks. dr. Franciszek Ich.

liczka, prof. uniwersytetu warszawskiego i prezes Słowackiej Rady Narodowej, Franciszek Ungar, redaktor „Slovaka“ i wiceprezes Słow. Rady Narodowej i ks. Wawrzyniec Czerny, członek tejże Rady. Czytelnicy naszego pisma znają jednego z prelegentów, p. Ungara, autora cennych korespondencji z Słowaczyny. Odczyt trwać będzie godzinę, wygłoszony zostanie przez doskonałych prelegentów w języku polskim. Bilety dla członków Kasyna i Koła lit.-art. wraz z ich rodzinami po 200 mp., dla gości po 300 mp.

— W „Ulu“. Dyr. Śliwiński, który ub. roku prowadził „Bagateli“, przeniósł swe lary i laury do „Ula“. I tradycja „Bagateli“ żyje dziś w „Ulu“, reprezentowana przez dawnych znajomych, jak Budzanowska, Noskowska, Neusser. Z nowych wyróżnia się nadzwyczaj żywy Gryniewski, bogata wokalnie Wojmowska, sympatyczny Chrzanowski. W programie widać staranie o dobór: Winawera sketch; miły pastel, w którym pociągająco wygląda Żmichorowska. Warto też usłyszeć francuskich tancerzy Polly-Albert. (ica).

PAŃSTWOWE ZAKŁADY NAFTOWE rozpoczynają z dniem 1. września br. sprzedaż naftę w całej Polsce za pośrednictwem Kooperatywy Kółek Rolniczych, Polskiego Związku Stowarzyszeń Spożywców oraz Towarzystw Nobla i Mazutu.

Egzamin kwalifikacyjny na nauczycieli szkół powszechnych rozpocznie się przed komisją w Przemyślu 2. października br. Termin wnoszenia podań do 15. bm.

Wielki podwieczorek przy muzyce odbędzie się w niedzielę dnia 3. września br. w kawiarni Renesans P. B. K. Czysty dochód przeznaczono na rzecz ubogiej młodzieży lwowskich szkół średnich.

**Najlepszej jakości
OBUWIE najtaniej
Akademicka 20.**

Kurjer ekonomiczny.

Lwów 2 września.

+ **Górny Śląsk żąda unifikacji waluty.** W związku z dającym się coraz bardziej odczuwać brakiem marek niemieckich, robotnicy przeprowadzają na zebraniach uchwały, domagające się od rządu polskiego jak najrychlejszego zaprowadzenia na G. Śląsku waluty polskiej. (PAT.)

+ **Cena węgla na Śląsku polskim** od dnia 1. września br. wynosi 4379 mk. za tonę.

+ **Polski eksport do Lotwy.** Według informacji prasy lotewskiej na rynku dynaburskim powstała panika wskutek ukazania się soli polskiej, która jest 28—29 rubli lot. tańsza od dotychczas wyłącznie niemal spożywanej soli niemieckiej sprowadzanej przez Rygę. Władze kolejowe lotewskie powierzyły firmie „Lats“ dostawę próbną 450 ton węgla kamiennego z zagłębia dąbrowskiego. (AW.)

+ **(sp) Eksport a Import Czechosłowacji.** Import towarów do republiki CzS. zmniejszył się, zwłaszcza z państw zach.-europ. i z Ameryki, natomiast z Polski zmalał znikomo, eksport wzrósł natomiast. Odbyt towarów czeskich do Polski natomiast spadł gwałtownie. Widać więc wpływ podwyżki waluty czeskiej, która sprawia, że stosunki handlowe polsko-czeskie upadają i to w tej proporcji, że Czechy coraz mniej potrzebne są naszej Rzpltej.

+ **Upaństwowienie lasów w Czechach.** Upaństwowienie lasów w Czechosłowacji jest częścią reformy rolnej, uchwalonej przez rząd. Na 14 milionów ha terytorium 4.6 miliony pokryte są lasami i to 3.4% w Czechach, 7.6% w Morawji i na Śląsku, 12.9% w Słowacji. Upaństwowienie odbywa się za wykupem. Właściciel otrzymuje 2% gotówką, reszta zostaje wpisana w listę długów

KOMUNIKATY.

Lpr. 2491/22. We Lwowie, 1. września 1922.

MAGISTRAT LWOWSKI OBJAŁ AGENDY OKRĘG. URZĘDU WALKI Z LICHWĄ.

Na podstawie ustawy z dnia 5. sierpnia 1922 r. Nr. 96 poz. 618 Dz. U. R. P. obejmującej z dniem 1. września 1922 r. agendy Okręgowego Urzędu walki z lichwą Magistrat miasta Lwowa. O tem Prezydium zawiadamia z nadmienieniem, że kierownictwo tego Urzędu obejmuje st. radca Magistratu p. Józef Kwiatkowski.

J. Neumann w. r.

II. Targi wschodnie.

Przepustka i paszporty dla kupców rosyjskich na czas „Targów Wschodnich“. Ministerstwo spraw zagranicznych upoważniło telegraficznie wszystkie starostwa nadgraniczne do wydawania za opłatą 5.000 mkp. osobom zgłoszonym imiennie, albo przez polskie firmy zarejestrowane dla handlu ze Wschodem, albo przez zarząd główny „Targów Wschodnich“ we Lwowie przepustek na wjazd do Polski z prawem pobytu we Lwowie w czasie od 5—15 września br. Osoby te mają obowiązek niezwłocznego meldowania się we Lwowie po przybyciu i powrotu przez ten sam punkt przejściowy. Firmy, zgłaszające udział rosyjskich kupców, będą za dochowanie przez przybywających terminu pobytu i drogi powrotu odpowiedzialne.

Wjazd do Polski dozwolony jest tylko w punktach przejściowych na terenie województwa tarnopolskiego i wołyńskiego, oraz Stołpce dla środkowego i północnego pasa granicznego.

Jako miejsca wjazdowe dla osób, zaopatrzonych w paszporty, wyznaczono Równe, Baranowicze i Podwołoczyska. Równocześnie wydano polecenie szybkiego załatwiania spraw paszportowych, na żądanie atoli ministerstwa spraw wewnętrznych ograniczono ważność paszportów na wyjazd do Lwowa i pobyt tylko na czas od 5—15. września.

Przedstawiciel Targu poznańskiego. Jako delegat Targu poznańskiego przyjeżdża na Targi do Lwowa w niedzielę wieczorem wicedyrektor p. Szumański.

Goście z sowieckiej Ukrainy. Ukraińskie przedstawicielstwo handlowe zapowiedziało przyjazd delegatów swych z Warszawy na Targi. Delegaci wezmą udział w otwarciu Targów.

Delegacja Targów praskich. Jako delegat Targów praskich na otwarcie „Targów Wschodnich“ przybywa w niedzielę do Lwowa jeden z ich dyrektorów dr. Rożac.

Przyjazd wystawców austriackich na II. Targi Wschodnie. Z przeszło dwugodzinnym opóźnieniem przybył wczoraj do Lwowa pociąg z Wiednia, wiozący wystawców austriackich. Na czele całej wycieczki, złożonej z 54 osób, stanął generalny konsul Rzeczypospolitej austriackiej we Lwowie, który właśnie powrócił z urlopu.

Udział Towarzystwa strzeleckiego w otwarciu Targów. Towarzystwo strzeleckie uprasza swych członków o liczne zebranie się w strojach narodowych na nabożeństwo w katedrze dnia 5. września o godz. 11 przed południem, poczem członkowie Towarz. wezmą gremialny udział w uroczystości otwarcia Targów.

Codzienna komunikacja lotnicza Targów Wschodnich z Warszawą. Towarzystwo „Aerolyod“ utrzymywać będzie w czasie Targów od 4. do 15. września codzienną komunikację lotniczą między Warszawą a Lwowem w obu kierunkach. Codzienny odlot z Warszawy wyznaczono na godz. 13 popoł. Ze Lwowa na godz. 8 rano. Lot trwa dwie i pół godziny.

Przewodnik po II. Targach Wschodnich. Nakładem Tow. „Warszawska Agencja Wydawnicza“ — Niezbędne to wprost wobec zbliżającej się kampanji targowej wydawnictwo, opuściło prasę i przedstawia się jako okazały kilkusetstronicowy tom pierwszorzędnych wiadomości informacyjnych. „Przewodnik“ podzielony na poszczególne rozdziały, zredagowany został tak, aby przejrzyste a wyczerpująco zarazem, że nawet dla najzupełniej nieobeznanych zarówno z naszymi

państwowych. Dotyczy to tylko wielkiej własności.

+ **Rada generalna austro-węg. banku** postanowiła podwyższyć eskont z 7 na 9 proc., zaś za lombard z 8 na 10 proc.

+ **Walka ze spadkiem marki niem.** Celem powstrzymania dalszego spadku marki niemieckiej rząd postanowił wydać cały szereg zarządzeń zmierzających do uniemożliwienia dowozu wszelkich zbędnych towarów. W tym celu na mocy rozporządzenia z 30. sierpnia br. zniesiony został wolny dowóz surowca tytoniowego. Minister aprowizacji Rzeszy wydał podobne ograniczenia dotyczące przedmiotów zbytku. (PAT.)

+ **Banknoty niemieckie na 100.000 mk. niem.** Bank Rzeszy wobec zmniejszenia się wartości marki oraz braku środków płatniczych wydaje nowe bilety po 50.000 i 100.000 mk.

+ **Cena złota w Niemczech.** Na okres od pierwszego do 12. września ustalono stopę przeliczenia w urzędach celnych na 28 tysięcy 900 mk. papierowych za 100 mk. w złocie. (PAT.)

+ **Brak banknotów w Niemczech.** „Germania“ donosi, że w różnych bankach berlińskich doszło do burzliwych scen pomiędzy interesantami a funkcjonariuszami z powodu niemożności wypłacenia przez banki ogromnej ilości papierowej gotówki. Interesenci twierdzą, że Bank Rzeszy nie przygotował dostatecznej gotówki papierowej. (PAT.)

+ **Skoda i Rosja.** Pisma czeskie donoszą, że wielka fabryka Skoda w Pilźnie zawarła kontrakt z wielką fabryką maszyn rolniczych w Rosji. Kontrakt zawarty na lat 44, oddaje fabryki rosyjskie firmie Skoda do eksploatacji. Jak wiadomo większość akcji Skoda należy do grupy francuskiej Schneider-Creuzot.

REFORMA MONETARNA W CZECHOSŁOW.

„Journal de Geneve“ donosi, że siery finansowe czeskie zamyślają o poważnej reformie monetarnej w Czechosłowacji. Monetą legalną byłby frank a nie korona. Reforma ta wejść miałaby w życie już na wiosnę 1923 r.

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 201	Lwów — dnia 1 wrześn. 1922		Warszawa dnia 2. wrześn.	Zurych dnia 2. IX.	Berlin dnia 31 VIII.	Wiedeń dnia 30 VIII.
	Gotówka	Dewizy	D e w i z y j			
100 Mk. pol.	—100—	—100—	—100—	0.06—0.06	16.50	878
1 funt ang.	360.00—380.00	378.00—398.00	376.00—381.00	28.49	7700.00	345900
100 frs franc.	620.00—650.00	630.00—660.00	652.00—658.00	41.25	13400.00	598500
100 fr. szwaj	1550.00—1650.00	1550.00—1650.00	1563.00—1575.00	58.49	32780.00	147150
100 frc belg.	58.00—61.00	59.00—62.00	607.00—62.00	40.15	1260.00	571200
100 K czesk.	25.00—27.00	245.00—275.00	267.00—270.00	17.2	703.00	249300
100 K węg.	4.00—5.00	42.50—52.50	—	—0.73	36.54	4546
100 K austr.	11—12	10—13	12.00—12.50	—0.37	2.07	100.—
100 M niem.	575—650	575—600	620—657	0.42	100.—	5185
1 Dolar am.	8350—8550	8350—8550	8330—8370	526.00	1700.00	77555
100 Lir wł.	350.00—380.00	360.00—400.00	374.00—374.00	23.20	7650.00	34150
100 Lei rum.	55.00—61.00	55.00—61.00	—	3.15	228.20	59550
100 guld. hol.	250.00—250.00	310.00—330.00	—	205.00	6700.00	3019500
100 K. norw.	450.00—500.00	460.00—510.00	—	81.75	5921.00	130440
100 K. duńs.	82.00—86.00	82.00—86.00	—	112.50	7818.00	1661200
100 K. szw.	70.00—72.50	70.00—75.00	—	139.00	9387.50	2019000

UWAGA: „P“ oznacza kursa poprzedniej, ostatnio notowanej

placem targowym, jak i z praktykowanym za-
zwyczaj rozkładem miejsc na Targach, stanowi
będzie jak najlepsze źródło informacyjne.

NADESLANE.

za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Przestroga dla każdego.

Rankiem pierwsza droga do W. C. lub zażyj
PURIFIG. B. dziesz lekki i rzeźwy. Humor
i energia cię nie opuszczą, żadał w każdej aptece
lub składzie apt. — (Skład apteka Mikolascha).

Dentysta Dr. Wiktor Jankowski
powrócił i ordynuje ul. Hetmańska 10.

ZAPISKI.

Wilhelm Kazimierz Nowicki: „Zeszyty z wzorami do nauki pisma polskiego“. Całość w 5 zeszytach. Cena zeszytu 80 mp. Nakładem autora. Nowickiego zeszyty z wzorami do nauki pisma polskiego, które wyrugowały niegdyś używane u nas zeszyty Niemca Greinera, sprowadzone z Wiednia, wyszły obecnie w nowym nakładzie staraniem i kosztem autora, który na polu nauki i pisania niezmordowanie od szeregu lat pracuje i wielce się pod tym względem w szkolnictwie naszym zasłużył, a którego przewodnią myślą jest poprawienie u młodzieży pisma, coraz mniej upodobnionego do piękna, a na które od pewnego czasu tak mało zwraca się uwagi.

Całość nauki zestawiona jest w 5 zeszytach. W zeszytach 1. przeprowadzone są metodycznie litery małe, w zeszytach 2. wielkie. W zeszytach 3., 4. i 5. pomieszczone pouczające zdania, dostosowane do wieku i ducha młodzieży polskiej.

Zeszyt 1., 2., 3. i 4. zawiera linjament podwójny, stopniowo coraz węższy — w zeszytach 5. jest linjament pojedynczy.

Z uwagi na systematyczne udatne przeprowadzenie całej nauki, piękne, przyjemne dla oka pismo i znakomity dobór zdań, mają te zeszyty — już od dawnych lat zbyt w całej Małopolsce — z tych samych też względów powinny się one znaleźć w rękach młodzieży w Królestwie i Wielkopolsce. — (Skład główny u autora: Lwów, ul. Wyspiańskiego 1. 18).

Tygodnik ilustrowany. Okazał się nr. 36., listniacy okazała szata obrazkowa, przedewszystkiem dzięki reprodukcjom rzeźb Blacka i zdjęciom z zamku w Gołuchowie. Z wielu artykułów zasługują na wyróżnienie szkice informacyjne M. Szczeptańskiej o współcz. literaturze serbskiej; B. Janusza z dziejów masonerii. Oryginalne wiersze J. S. Wierzbickiego i tłumaczone W. Horzycy z Księgi dopełniają całości udatnego numeru.

Z krajoznawstwa.

Druha wycieczka Akad. Klubu turystycznego w Tatry. Akad. Klub turystyczny korzystając z pięknego sezonu turystycznego, unajdza w dn. od 8 do 15. bm. wycieczkę w Tatry. W programie jest zwiedzenie zarówno szczytów (Rysy, Świnica, Czerwone Wierchy, Krzyżne, Giewont itd.), jakoteż i najpiękniejszych stawów (Morskie Oko, Czarny Staw, Stawy Gąsienicowe itd.) i dolin tatrzańskich (Kościeliska, Strażyńska itp.). Koszta wraz z przejazdem, noclegami i całym utrzymaniem około 20.000 mk. Wpisowe: 500 mk. dla członków, 1000 mk. dla akademików i 1500 mk. dla gości. Zgłoszenia codziennie od g. 5 do północy do 7 wiecz. w lokalu Klubu, ul. Leona Sapiehy 55. parter. Liczba uczestników ograniczona. Szczegółowe informacje przy zgłoszeniu.

KRONIKA SPORTOWA.

Białki — II. Pogoni. Dnia 3. września br. odbyła się na boisku L. K. S. Pogoni za rogatką Strzyżką zawody w piłkę nożną między K. S. Białki a II. Pogonią. Początek o godz. 4 popoł. Pogoni — Lublin 4 : 0. Lublin. Zawody piłki nożnej o mistrzostwo południowej Polski pomiędzy lwowską Pogonią a lubelskim Wojskowym

Klubem Sportowym zakończyły się wynikiem 4 : 0 (1 : 0) na korzyść Pogoni. Jutro nastąpi match-rewanż. (PAT.)

Automobilklub polski w dniu 8. października br. urządza w pobliżu Warszawy pierwsze wielkie wyścigi samochodowe, dopuszczając oprócz samochodów wszystkich typów również motocykle i cykl-carre.

OGŁOSZENIA.

WAPNO BUDOWLANE

paleno z najprzedniejszego 96% wapnia, wielce wydane, poleca do natchmiastowej dostawy po cenach najniższych firma:

„Cuniów“ Wapienniki, Kamieniołomy i Cegielnia
Ska z ogr. odpow.
Reprezentacja we Lwowie, ul. Legjonów 1.
Adres telegr.: „wanbank“ Lwów.

**Do Szan. Prenumeratorów
„KURJERA LWOWSKIEGO“**

Prosimy uprzejmie o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty

na wrzesień

wraz z ewent. zaległością, celem uregulowania nakładn. — Wpłata kwot wpłaconych na czeki Pocz. Kasy Oszczęd. następuje po upływie 8 do 10 dni, z tego powodu najrychlejszą wysyłką prenumeraty jest wskazana w interesie szan. prenumeratorów.

Na czekach lub przekazach wymienić należy, na jaki cel służyć ma nadesłana kwota: prenumerata, ogłoszenie, składki.

Cena prenumeraty wynosi od 1. września br.

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji Kurjera Lwowskiego	1.350 m.
We Lwowie z odnośnictwem do domu	1.500 m.
Z przesyłką pocztową w całej Polsce	1.500 m.
Zagranicą miesięcznie	2000 m.
Za zmianę adresu dopłaca się	50 m.

Numer pojedynczy od 1. września w całej Polsce 60 mp.

Okolo 40 morgów gruntu

w jednym kompleksie na przedmieściu powiatowego miasta **środkowej Galicji**, 3 klm. od stacji kolejowej bez budynków, odkryty już **teren naftowy** do natychmiastowej sprzedaży. Wiadomość udzieli **Dr. Bernard Kreisberg w Drohobyczu.**

Szefostwo Intendentury Ok. X. Przemyśl Ldz. 23346/Mund. Przemyśl, dnia 30/8. 1922.

KONKURS na dostawę przyborów szewskich, krawieckich, rymarskich.

Szefostwo Intendentury D. O. K. X ogłasza konkurs na dostawę kompletów szewskich, krawieckich i rymarskich dla Okr. Zakł. Mundurowego Nr. X. w Przemyślu z terminem wnoszenia ofert do godziny 10-tej dnia 15. września b. r.

a) z narzędzi szewskich jak: cęgi, cążki, młotki, raszple, pilniki duże, małe, łyżki do skrobienia s-pilek, haki do wyciągania kopyt, osetki ci-kanie-duże, opuszczeni rogowe, szydła krzywe, proste, trzonki do szydła szpilardów, pocięgie surowe, koski kamasznicze, fumle drewniane, galantki.

b) krawieckie: żelaza, nożyce, napałstki, linje, gitary, prasulce, naczynia do wody, miarki krawieckie, kredki, zaparzaczkę, igły ręczne i maszynowe.

c) rymarskie: miarki składane, imadła, kowadełka, szpory do wybijania dziur, młotki drewniane, tapicarskie, dziurniki okrągłe — płasce, raffe, rajscyrkle, cyrkle, śrubokręty, igły rymarskie, iglice do taśmowania, szydła rzemikowe, oże półokrągłe messle — stalowe, pilniki małe, toczki ostrzenia, marmurki, szydła okrągłe — frymerki, koski do gładzenia, ka-erniki, dornik, koniki, deki do krajania, osniki i bebelki do szor.

O ery stemplowane mają zawierać — ceny jednostkowe i ogólne i do każdej oferty muszą być dostarczone wzory (próbki) oferowanych przedmiotów. Oferty zapieczętowane składają należy od dnia 15. września br. w Wydziale Mundurowym Szefostwa Intendentury D. O. K. X. Przemyśl, ul. Smolki 13. il. p. z napisem „Oferta na dostawę przyborów szewsko-krawieckich ad L. 23346/Mund“, do której należy dołączyć potwierdzenie Kom. Gosp. O MUND X na złożone wadium. Wadium ma być 200.000 w wysokości 2 proc. od sumy oferowanej.

Rozprawa konkursowa odbędzie się dnia 15. września b. r. o godzinie 10-tej przed południem. Dostawca będzie musiał uzupełnić wadium do wysokości 5% jako ka-gię. Data awa oferowanych przedmiotów (kompletów) ma być przeprowadzoną w przeciągu sześciu tygodni po zatwierdzeniu kontraktu. Odbiór odbywać się będzie przez Komisję Odbiorczą O. Z. Mund. Nr. X. Blizszych informacji udzielać będzie reflektantom Kierownik Okr. Zakł. Mund. Nr. X.

W z. szefa intendentury O. K. X. 2655 **ŁUCZYŃSKI**, ppłk. gosp.

Nauka i wychowanie

Poszukuję natychmiast korepetycję na ws. lub akiegokolwiek innego języka. Listowne zgłoszenia do administracji „Kurjera Lwów.“ pod „Wyjechać“. 2657

Posady i prace.

Biurowo Niemczynowskiej, plac Akademicki 3., poleca kwalifikowane nauczycielki, profesorów bony Polki, Niemki, kilka Francuzek, nianie, pielęgniarki, siły biurowe, służbę wszelką, rzadców, ekonomów, leśniczych, dyrektorów fabryk, ogrodników, kucharzy, okaj, kamerdynerów. 2647 września.

Różne.

Panie, proszę do dnia 14 znikają przyszłe, piegi, plamy, zniszczona twarz o-plećmy, świeżą, jasną cerę, środek radykalny. Zgłoszenia „Kurjer“ „Gwarancja“. 2646

Patentowe niciane pończochy. Pracownia bielizny, sweterów, pończoch „Kajos“, Kopernika 12. 2646

Wzrost. Zasad pisywania na maszynie „Irena“. Sąd 17A, utwarty z dnia 15. września.

Bogustaw Herse

NOWE MODELE JESIENNE

SUKNIE, KOSTJUMY, PŁASZCZE,
FUTRA, KAPELUSZE

od 5-go do 15-go września

we **LWOWIE**
HOTEL GEORGE'A.

724

Fabryka skór i obuwia

„PELLIS“

Spółka z ogr. poręką we Lwowie

Fabryka: św. Marcina 38. | Biuro: Ketmańska 22.

Telefon Nr. 666.

Telefon 828.

Oferuje **skóry podszwowe i boks** w pierwszorzędnym gatunku.

„FOKA“ CHRZEŚCJAŃSKA **FABRYKA OBUWIA**
Spółka z ogr. poręką
w Kołomyji, ul. Szpitalna 51.

boczna Aleje Wolności

Poleca P. T. Publiczności swoją wyroby jako: **obuwie męskie, damskie i dziecięce, szycie i szpilek, ręczne i mechaniczne z najlepszego materiału i solidnie wykończone.**

Fabryka przyjmuje zamówienia na większe partie i pojedyncze pary z materiału własnego i powierzono. Ceny w stosunku do jakości towaru i wykończenia konkurencyjne.

Żadne wyroby zagraniczne nie mogą z wyrobami fabryki konkurować, ponieważ dajemy pełną gwarancję za jakość towaru i wykończenia.

Sprzedaż w lokalu Fabryki oraz w sklepie p. **MICHAŁA KAMIŃSKIEGO** przy ul. Piłsudskiego.

Dla członków Tow. „Rozwój“ 5 proc. opustu za okazaniem legitymacji. 2416

Kupno i sprzedaż

Posiadłość handlowa

położona przy Rynku (w mieście na pograniczu) z 2 składami, w tem dobrze zaprowadzony skład żelaza, szkła porcelany i sprzętów kuchennych, z obszernymi śmietniami, bez konkurencji natychmiast korzystnie do nabycia.

Franz NOWAK

2615 Wieleń, Rynek 6.

Engineering, ul. Wałowa 31, na składzie: 2 młocarnie włościańskie z kieratami, 1 piła taśmowa, schody kręcone, pisy ręczne do siana poleca traktory i plugi różnych rodzajów.

2440

Poszukuje się
dwóch starszych chłopców zaraz.

Zgłoszenia do „Agencji Wschodniej“
ul. Długosza 31. oficyny, parter.

OBUWIE

pierwszorzędných fabryk

najtaniej tylko w nowo otworzonym składzie 2650

Akademicka 20.

Chcącym nabyć Akcje Spółki akcyjnej eksploatacji Potasowych soli w Kaluszu.

Tak dawnej jak nowej emisji (T. E. S. P.) Podamy na podstawie udzielonych nam upoważnień cenę, warunki nabycia i adresy posiadaczy akcji.

Tadeusz WASSUNG i Ska

Dom rolniczo-Handlowy Lwów ul. Wałowa 3. II. p.